

Svensk författningssamling

Förordning om stöd för en nationell yrkesutbildning

Utfärdad den 7 mars 2024

SFS 2024:107

Publicerad
den 8 mars 2024

Regeringen föreskriver följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om stöd för yrkesutbildning för vuxna på gymnasial nivå med utgångspunkt i arbetslivets kompetensbehov (en nationell yrkesutbildning). Syftet med stödet är att förstärka kopplingen mellan arbetslivets kompetensbehov och yrkesutbildning för vuxna för en snabbare etablering på arbetsmarknaden.

Förordningen är meddelad med stöd av 8 kap. 11 § regeringsformen i fråga om 47 § och med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen i fråga om övriga bestämmelser.

2 § Statliga myndigheter, kommuner, regioner och enskilda fysiska eller juridiska personer som anordnar en utbildning kan enligt denna förordning få stöd för utbildningen genom att utbildningen förklaras berättiga de studerande till studiestöd.

Kommuner, regioner och enskilda fysiska eller juridiska personer som anordnar en utbildning kan enligt förordningen även få stöd för utbildningen genom statsbidrag. Statsbidrag får också lämnas för kostnader för särskilt pedagogiskt stöd till studerande med funktionsnedsättning i utbildningen.

Stöd får inte lämnas till universitet och högskolor.

Stöd lämnas inom ramen för anvisade medel.

3 § Stöd får lämnas om utbildningsanordnaren har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen enligt denna förordning.

4 § Stöd får inte lämnas för en utbildning som på annat sätt berättigar de studerande till studiestöd eller för en sådan del av en utbildning som statsbidrag lämnas för på annat sätt.

5 § I förordningen avses med

– *studerande*: den som är antagen till och bedriver studier vid en utbildning som stöd lämnas för enligt förordningen, och

– *årsplats*: en studerandeplats i heltidsutbildning som omfattar 40 veckor.

Förutsättningar för stöd

Utbildningen

6 § Utbildningen ska

1. svara mot arbetslivets behov av kompetens,
2. utformas så att en hög kvalitet och yrkesrelevans nås och ha sin grund i kunskap som genererats dels i produktionen av varor och tjänster, dels i vetenskap,
3. ge sådana teoretiska, praktiska och erfarenhetsbaserade kunskaper och färdigheter som krävs för att självständigt och i arbetslag kunna utföra uppgifter i arbetslivet, och
4. ge teoretisk förankring inom yrkesområdet och väsentligen utvecklas och bedrivs i samarbete med de delar av arbetslivet som berörs av utbildningen.

7 § Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja aktning för varje människas egenvärde samt respekt för de mänskliga rättigheterna och vår gemensamma miljö. Den som verkar inom utbildningen ska särskilt främja jämställdhet mellan könen och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

8 § Utbildningen ska bedrivs i form av en eller flera kurser.

Utbildningens omfattning ska anges enligt ett poängsystem, där fem poäng motsvarar heltidsstudier under en vecka. Utbildningen ska omfatta minst 100 poäng.

9 § Undervisningen får bedrivs på engelska, om det är befogat utifrån arbetsmarknadens behov. Det allmännas särskilda ansvar enligt språklagen (2009:600) för att svenskan används och utvecklas ska beaktas.

Utbildningsanordnaren

10 § För varje utbildning ska det finnas en ansvarig utbildningsanordnare som ansvarar för att utbildningen genomförs enligt denna förordning.

Utbildningsanordnaren ska se till att

1. det finns platser för lärande i arbete på en arbetsplats och att dessa uppfyller de krav som finns för utbildningen, och
2. de studerande som behöver särskilt pedagogiskt stöd i utbildningen får sådant stöd.

11 § Utbildningsanordnaren ska ha den kompetens och de förutsättningar som krävs för att anordna utbildning inom det yrkesområde som utbildningen avser.

Utbildningsplan

12 § För varje utbildning ska det finnas en utbildningsplan. Av planen ska följande framgå:

1. den ansvariga utbildningsanordnaren och, i förekommande fall, övriga utbildningsanordnare,
2. utbildningens inriktning och förväntade resultat av lärande i form av kunskaper, färdigheter, ansvar och självständighet,
3. den eller de kurser som ingår i utbildningen och förväntat resultat av lärande i form av kunskaper, färdigheter, ansvar och självständighet för varje kurs,
4. om undervisningen helt eller delvis bedrivs på engelska,
5. utbildningens omfattning, huvudsakliga uppläggning och organisation,

6. omfattningen av lärande i arbete på en arbetsplats om sådant lärande ingår i utbildningen,

7. antalet timmar lärar- eller handledarledd verksamhet som utbildningen omfattar,

8. de grunder som ska användas vid urval bland behöriga sökande till utbildningen,

9. hur behörighetsbedömningar, urval, antagning, kunskapskontroll och studieresultat samt arkivering av studieresultat ska dokumenteras, och

10. hur utbildningen ska kvalitetssäkras.

Kursplan

13 § För varje kurs ska det finnas en kursplan. Av kursplanen ska följande framgå:

1. kursens benämning,
2. det antal poäng som kursen omfattar,
3. kursens förväntade resultat av lärande i form av kunskaper, färdigheter, ansvar och självständighet,
4. kursens huvudsakliga innehåll,
5. om kursen helt eller delvis ges på engelska, och
6. de principer för betygssättning och former för kunskapskontroll som ska tillämpas.

Betyg

14 § Betyg ska sättas på en genomförd kurs.

Som betyg ska något av uttrycken Icke godkänt, Godkänt och Väl godkänt användas.

Tillgodoräknande

15 § En studerande ska för en del av utbildningen kunna få tillgodoräkna sig annan genomgången utbildning om kunskaper, färdigheter och ansvar och självständighet som den studerande åberopar är av sådan beskaffenhet och har en sådan omfattning att de i huvudsak svarar mot den aktuella utbildningen. En studerande ska även kunna få tillgodoräkna sig motsvarande kunskaper, färdigheter och ansvar och självständighet som har förvärvats i yrkesverksamhet eller på annat sätt.

Den studerande kan inför tillgodoräknande erbjudas validering enligt valideringsförordningen (2022:1549).

Examen

16 § En utbildning får avslutas med en examen, om

1. den studerande har fullgjort vad som krävs för att få lägst betyget Godkänt på alla kurser som ingår i utbildningen,

2. den studerande uppfyller följande krav på kunskaper: kan visa fördjupade kunskaper inom ett arbets- eller studieområde samt kunskaper om modeller och metoder inom ett arbets- eller studieområde,

3. den studerande uppfyller följande krav på färdigheter: kan välja och använda relevanta begrepp, teorier, modeller, material, verktyg och metoder inom ett arbets- eller studieområde, följa instruktioner och utföra definierade praktiska och teoretiska uppgifter inom givna tidsramar samt kommunicera på minst ett främmande språk inom aktuellt arbets- eller studieområde,

4. den studerande uppfyller följande krav på ansvar och självständighet: kan ta initiativ, reflektera, organisera och genomföra arbete och studier

självständigt, självständigt behandla innehåll i ett arbets- eller studieområde som kan leda till vidare lärande och professionell utveckling, kritiskt värdera och förhålla sig självständigt till valet av källor, värdera och dra slutsatser av egna och gemensamma resultat samt ta ansvar i samarbete med andra och i begränsad utsträckning leda och utvärdera andras arbete, och

5. utbildningen omfattar minst 200 poäng.

Examens- och utbildningsbevis

17 § En studerande som uppfyller kraven för en examen ska på begäran få ett examensbevis av den ansvariga utbildningsanordnaren. I beviset ska utbildningens inriktning anges.

Till examensbeviset ska en beskrivning av utbildningens innehåll och resultat av lärande bifogas.

18 § En studerande ska på begäran få ett utbildningsbevis av den ansvariga utbildningsanordnaren, om den studerande

1. inte har fullgjort vad som krävs för en examen, eller
2. inte begär att få ett examensbevis enligt 17 §.

I beviset ska utbildningens innehåll och de resultat av lärande som den studerande har uppnått anges.

Behörighet och urval

19 § En person är behörig att antas till utbildningen från och med andra kalenderhalvåret det år han eller hon fyller 20 år, om han eller hon anses som bosatt i landet enligt 29 kap. 2 § första–tredje styckena skollagen (2010:800) och

1. har godkända betyg från grundskolan eller motsvarande utbildning i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik och i minst fem andra ämnen eller har likvärdiga kunskaper, eller
2. genom svensk eller utländsk utbildning eller praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Behörig är också den som är yngre än vad som anges i första stycket, men har slutfört utbildning på ett nationellt program i gymnasieskolan eller likvärdig utbildning och uppfyller övriga behörighetsvillkor.

20 § Om antalet platser inom en utbildning är mindre än antalet behöriga sökande får ett urval göras. Hänsyn ska då tas till den sökandes möjlighet att tillgodogöra sig utbildningen och därefter utöva det yrke som utbildningen förbereder för.

21 § Vid urvalet får en eller flera av följande urvalsgrunder användas: betyg, särskilt prov, tidigare utbildning och yrkeserfarenhet.

Vid i övrigt likvärdiga meriter får urval också göras genom lottning.

Urvalsgrunden särskilt prov får endast avse kunskaper och färdigheter som är nödvändiga för att den sökande ska kunna tillgodogöra sig utbildningen.

Utbildningens ledning och personal

22 § Hos den ansvariga utbildningsanordnaren ska det finnas en ledningsgrupp för utbildningen. Om utbildningsanordnaren är ansvarig för flera utbildningar, får ledningsgruppen vara gemensam för dessa.

23 § Ledningsgruppen för utbildningen ska

1. se till att utbildningen genomförs enligt denna förordning och föreskrifter som har meddelats av Myndigheten för yrkeshögskolan samt i enlighet med beslut av myndigheten,

2. anta sökande till utbildningen,
3. pröva frågor om tillgodoserande enligt 15 §,
4. utfärda examens- och utbildningsbevis, och
5. svara för att ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivs.

24 § Ledningsgruppen ska bestå av

1. företrädare för de delar av arbetslivet som berörs av utbildningen,
2. minst en företrädare för skolväsendet,
3. minst en företrädare för de studerande, och
4. den person som avses i 26 §.

Om ledningsgruppen är gemensam för flera utbildningsanordnare, ska varje sådan person som avses i 26 § ingå i gruppen.

Den ansvariga utbildningsanordnaren eller de ansvariga utbildningsanordnarna får utse ledamöter utöver dem som anges i första och andra styckena.

25 § Flertalet av ledamöterna i en ledningsgrupp ska vara företrädare för arbetslivet.**26 §** Det ska finnas en person som är utsedd av den ansvariga utbildningsanordnaren att leda det dagliga arbetet i verksamheten och säkerställa utbildningens kvalitet.**27 §** De personer som anlitas av utbildningsanordnaren för undervisning eller handledning ska genom utbildning eller erfarenhet ha kompetens för den utbildning de ska bedriva.**28 §** De studerande ska ges möjlighet till insyn i verksamheten och tillfälle att påverka utbildningens uppläggning och genomförande.*Försäkringar***29 §** Myndigheten för yrkeshögskolan ska ansvara för att personer som är antagna till och genomgår en utbildning enligt denna förordning är försäkrade för personskada. Försäkringen ska avse sådan skada som har uppkommit till följd av olycksfall eller framkallats av sådan smitta som avses i 5 § förordningen (1977:284) om arbetsskadeförsäkring och statligt personskadeskydd, om skadan har inträffat i samband med utbildning i Sverige. Försäkringen ska inte ge rätt till ersättning i den mån den studerande har rätt till ersättning med stöd av författning eller kollektivavtal.

Myndigheten för yrkeshögskolan ska också ansvara för att det finns en ansvarsförsäkring som avser skador som studerande orsakar arbetsgivaren eller företagaren under utbildningsmoment som genomförs vid företag i Sverige.

Försäkringarna ska tecknas av Myndigheten för yrkeshögskolan genom överenskommelser med Kammarkollegiet.

30 § Ansökan om stöd lämnas till Myndigheten för yrkeshögskolan som prövar frågor om stödet och betalar ut statsbidraget till den ansvariga utbildningsanordnaren.

Myndigheten får välja att endast lämna stöd till den som vid tidpunkten för ansökan är utbildningsanordnare inom yrkeshögskolan.

Beslut som innebär att stöd beviljas ska begränsas till att avse en viss tid.

31 § Beslut om stöd ska innehålla uppgifter om

1. i vilken eller vilka former stödet lämnas,
2. belopp, om beslutet avser statsbidrag,
3. den tid beslutet avser,
4. utbildningens omfattning och antal årsplatser, och
5. utbildningens lokalisering.

Till beslutet ska en utbildningsplan för utbildningen enligt 12 § bifogas.

Fördelning och beräkning av statsbidrag

32 § Myndigheten för yrkeshögskolan ska vid sin fördelning av statsbidrag särskilt ta hänsyn till i vilken grad en utbildning

1. i kvalitativt och kvantitativt hänseende svarar mot arbetslivets behov av arbetskraft, och
2. finansieras av arbetslivet.

Myndigheten ska vid fördelningen även beakta resultat från genomförd tillsyn, kvalitetsgranskning och uppföljning om det är möjligt.

33 § Myndigheten för yrkeshögskolan ska vid sin beräkning av statsbidrag särskilt beakta

1. de faktiska kostnaderna för utbildningen, och
2. hur det samlade ekonomiska ansvaret för en utbildning delas mellan staten, arbetslivet och andra finansiärer.

Uppföljning och redovisning

34 § Myndigheten för yrkeshögskolan ska följa upp och utvärdera de utbildningar som stöd har lämnats för enligt denna förordning.

Myndigheten ska till Regeringskansliet senast den 14 februari 2025 och den 12 mars 2027 lämna en redogörelse för resultatet av uppföljningen och utvärderingen.

35 § Den ansvariga utbildningsanordnaren för en utbildning som stöd har lämnats för enligt denna förordning ska medverka i den uppföljning, utvärdering och kvalitetsgranskning av utbildningsverksamheten som bestäms av Myndigheten för yrkeshögskolan samt i myndighetens tillsyn över utbildningen. Utbildningsanordnaren ska också lämna de uppgifter som myndigheten begär.

Anmälningsskyldighet

36 § Den som ansöker om eller har beviljats stöd enligt denna förordning ska anmäla sådana ändrade förhållanden som kan påverka rätten till stödet eller storleken på det till Myndigheten för yrkeshögskolan utan dröjsmål.

37 § Myndigheten för yrkeshögskolan får återkalla ett beslut om att en utbildning ska berättiga de studerande till studiestöd, om utbildningen inte längre uppfyller kraven eller utbildningsanordnaren eller någon annan som medverkar i anordnandet inte iakttar sina skyldigheter enligt denna förordning.

Innan myndigheten fattar ett beslut enligt första stycket, ska den ansvariga utbildningsanordnaren ha fått tillfälle att avhjälpa bristerna.

Återbetalning och återkrav

38 § Mottagaren av statsbidrag enligt denna förordning är återbetalningsskyldig, om

1. något av villkoren för bidraget i väsentlig mån har åsidosatts,
2. bidraget har lämnats på felaktig grund eller med för högt belopp, eller
3. bidraget helt eller delvis inte har utnyttjats eller inte har använts för det ändamål det har lämnats för.

39 § Myndigheten för yrkeshögskolan ska besluta att helt eller delvis kräva tillbaka ett statsbidrag om någon är återbetalningsskyldig enligt 38 §.

Om det finns särskilda skäl för det, får myndigheten besluta att helt eller delvis avstå från återkrav.

40 § På statsbidrag som krävs tillbaka ska ränta tas ut från och med den dag som infaller en månad efter det att beslutet om återkrav har fattats och efter en räntesats som vid varje tidpunkt överstiger statens utlåningsränta med två procentenheter.

Om det finns särskilda skäl för det, får Myndigheten för yrkeshögskolan besluta att helt eller delvis avstå från krav på ränta.

Hinder mot utbetalning

41 § Myndigheten för yrkeshögskolan ska besluta att ett beviljat statsbidrag helt eller delvis inte ska betalas ut om mottagaren av bidraget inte längre bedöms uppfylla villkoren för det eller om det finns grund för återbetalning enligt 38 §. Beslutet gäller omedelbart.

Behandling av personuppgifter

42 § Bestämmelserna i 45 och 46 §§ tillämpas vid behandling av personuppgifter i verksamhet hos en utbildningsanordnare som har fått stöd för utbildningen enligt denna förordning och som bedrivs med stöd av denna förordning, bestämmelser för utbildningen som finns i annan författning eller beslut som meddelats med stöd av någon av dessa författningar.

43 § Bestämmelserna i 45 och 46 §§ kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), här benämnd EU:s dataskyddsförordning.

Termer och uttryck i 45 och 46 §§ har samma betydelse som i EU:s dataskyddsförordning.

44 § Bestämmelser om behandling av personuppgifter finns även i lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförord-

ning, här benämnd dataskyddslagen, och i föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen.

SFS 2024:107

45 § Personuppgifter som avses i artikel 9.1 i EU:s dataskyddsförordning (känsliga personuppgifter) får med stöd av artikel 9.2 g i samma förordning behandlas av en utbildningsanordnare

1. om behandlingen är nödvändig för en hantering som motsvarar handläggning av ett ärende hos en myndighet, eller

2. i annat fall, om behandlingen är nödvändig i verksamheten och inte innebär ett otillbörligt intrång i den registrerades personliga integritet.

Vid behandling som sker med stöd av första stycket är det förbjudet att utföra sökningar i syfte att få fram ett urval av personer grundat på känsliga personuppgifter.

För myndigheter finns det bestämmelser om behandling av känsliga personuppgifter och om sökbegränsningar i 3 kap. 3 § dataskyddslagen.

46 § Personuppgifter som rör fällande domar i brottmål får behandlas av en utbildningsanordnare om behandlingen är nödvändig för en hantering som motsvarar handläggning av ett ärende hos en myndighet om att avskilja en studerande från utbildning.

För myndigheter finns det bestämmelser om behandling av personuppgifter som avses i artikel 10 i EU:s dataskyddsförordning i 3 kap. 8 § första stycket dataskyddslagen.

Bemyndiganden

47 § Myndigheten för yrkeshögskolan får meddela föreskrifter om

1. utbildningsplaner och kursplaner,
2. att lärande i arbete på en arbetsplats ska ingå i en utbildning och omfattningen av sådant lärande,
3. betyg och examens- och utbildningsbevis,
4. kraven i 19 § första stycket 1, och
5. verkställighet av denna förordning.

Överklagande

48 § I 40 § förvaltningslagen (2017:900) finns bestämmelser om överklagande till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut än beslut enligt 41 § får dock inte överklagas.

Denna förordning träder i kraft den 2 april 2024.

På regeringens vägnar

MATS PERSSON

Angela Öst
(Utbildningsdepartementet)